

Rolnummer 2452
Arrest nr. 137/2002 van 25 september 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 9 september 1993 « houdende de wijziging [van de Huisvestingscode] voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting » en de uitvoeringsbesluiten ervan, inzonderheid het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 december 1993 « houdende de regeling van de verhuur van woningen die beheerd worden door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij of door de openbare vastgoedmaatschappijen », gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Het Arbitragehof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter M. Melchior en de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en A. Alen, bijgestaan door de griffier L. Potoms,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen*

Bij vonnis van 21 mei 2002 in zake het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van zijn Minister-President en in de persoon van zijn Staatssecretaris voor Huisvesting, en de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij tegen de coöperatieve vennootschap van huurders en eigenaars c.v.b.a. Le Home, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 31 mei 2002, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de prejudiciële vragen gesteld

« 1. of [de] rechtspraak [van het Arbitragehof] gevestigd bij zijn arrest nr. 10/93 lijkt te kunnen worden overgedragen in huidige zaak,

2. of de ordonnantie van 9 september 1993 houdende de wijziging van de Huisvestingscode voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting en de uitvoeringsbesluiten ervan, inzonderheid het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 december 1993 houdende de regeling van de verhuur van woningen die beheerd worden door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij of door de openbare vastgoedmaatschappijen in strijd zijn met het beginsel van de grondwettelijke regels van de verenigingsvrijheid, de gelijkheid van de Belgen voor de wet en de niet-discriminatie, de artikelen 10, 11 en 20 van de Grondwet, indien zij een instelling die een functie van openbare dienstverlening vervult, zoals te dezen de coöperatieve vennootschap van huurders en eigenaars C.V.B.A., verbiedt te kunnen afzien van haar hoedanigheid van openbare vastgoedmaatschappij ».

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Een geschil stelt het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (B.G.H.M.) tegenover de coöperatieve vennootschap van huurders en eigenaars Le Home. De eisende partijen vorderen met name de vernietiging van de beslissingen die door de verwerende vennootschap tijdens de statutaire buitengewone algemene vergadering die zij hield op 25 mei 1998 werden genomen, alsmede de veroordeling tot een dwangsom van honderd miljoen frank.

De eisende partijen zijn van oordeel dat de bij die gelegenheid aangenomen statutenwijzigingen meerdere artikelen van de ordonnantie van 9 september 1993 houdende de wijziging van de Huisvestingscode voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting schenden, waaronder de artikelen 17, § 2, 18, §§ 1 en 3, en 28. Ze zijn eveneens van oordeel dat de verwerende huisvestingsmaatschappij het met hen op 31 augustus 1995 gesloten beheerscontract dat de verbintenis van de gedaagde partij inhoudt om in te staan voor een beheer inzake sociale verhuur van haar onroerende goederen heeft miskend.

De verwerende huisvestingsmaatschappij, die is opgericht in de vorm van een coöperatieve, stelt dat haar « terugtrekking uit de openbare dienstverlening », zoals uitgevoerd bij de in het geding zijnde statutenwijziging, perfect wettig is. Zij baseert zich daarbij op het arrest nr. 10/93 van het Hof waarbij zij stelt dat in een geval dat zij soortgelijk acht, waarin een vereniging voor beroepskrediet de vernietiging vorderde van artikel 90, derde lid, *littera g*), van de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector, dat op absolute en algemene wijze de erkende kredietverenigingen verbood af te zien van de erkenning met als enige verantwoording dat die verenigingen een functie van algemeen belang vervullen, het Hof de in het geding zijnde bepaling heeft vernietigd.

De verwerende partij voor de verwijzende rechter is van oordeel dat de Rechtbank, alvorens uitspraak te doen ten gronde, het Hof twee vragen dient te stellen, die het rechtscollege zonder meer heeft overgenomen in het beschikkend gedeelte van zijn vonnis en die hierboven zijn weergegeven.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 31 mei 2002 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Op 12 juni 2002 hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en A. Alen, met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de organieke wet, de voorzitter ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof, zitting houdende in beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarbij wordt vastgesteld dat het Hof klaarblijkelijk onbevoegd is om op de eerste prejudiciële vraag te antwoorden en dat de tweede prejudiciële vraag klaarblijkelijk onontvankelijk is.

Overeenkomstig artikel 71, tweede lid, van de organieke wet is van de conclusies van de rechters-verslaggevers aan de partijen in het bodemgeschil kennisgegeven bij op 17 juni 2002 ter post aangetekende brieven.

Memories met verantwoording zijn ingediend door :

- het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van zijn Minister-President, wiens kabinet is gevestigd te 1000 Brussel, Hertogsstraat 7-9, en in de persoon van zijn Staatssecretaris voor Huisvesting, wiens kabinet is gevestigd te 1000 Brussel, Kunstlaan 19 AD, en door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, waarvan de kantoren zijn gevestigd te 1060 Brussel, Jourdanstraat 45-55, bij op 3 juli 2002 ter post aangetekende brief;

- de coöperatieve vennootschap van huurders en eigenaars c.v.b.a. Le Home, waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd te 1083 Brussel, Wereldtentoonstellingslaan 97, bij op 4 juli 2002 ter post aangetekende brief.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

A.1. In hun conclusies opgesteld met toepassing van artikel 71 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof hebben de rechters-verslaggevers laten weten dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht het Hof voor te stellen de zaak af te doen met een arrest waarin de beperkte kamer beslist dat het Hof klaarblijkelijk niet bevoegd is om te antwoorden op de eerste prejudiciële vraag en dat de tweede prejudiciële vraag klaarblijkelijk onontvankelijk is.

A.2. De c.v.b.a. Le Home heeft een memorie met verantwoording ingediend waarin zij stelt dat zij « de conclusies van de rechters-verslaggevers volgt wat betreft de eerste prejudiciële vraag, in zoverre het Hof effectief niet dient te antwoorden op een eventuele toepassing van een van zijn arresten op een geschil dat voor een gewone rechter werd gebracht ».

Wat de tweede prejudiciële vraag betreft staat het niet aan de c.v.b.a. Le Home maar aan de verwijzende rechter om de bepalingen te vermelden die zouden zijn geschonden, alsmede de categorieën van personen of de situaties die te dezen dienen te worden vergeleken. Zo is de c.v.b.a. Le Home in navolging van de rechters-verslaggevers van oordeel dat de tweede prejudiciële vraag onontvankelijk is in zoverre zij niet de geschonden bepalingen vermeldt.

A.3. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de B.G.H.M. sluiten zich in de gemeenschappelijke memorie met verantwoording die ze hebben ingediend bij de conclusies van de rechters-verslaggevers aan.

- B -

B.1. Artikel 26 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, aangenomen ter uitvoering van artikel 142 van de Grondwet, bepaalt :

« § 1. Het Arbitragehof doet, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak bij wege van arrest op vragen omtrent :

1° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 26*bis* [thans artikel 134] van de Grondwet bedoelde regel van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten;

2° onverminderd 1°, elk conflict tussen decreten of tussen regels bedoeld in artikel 26*bis* [thans artikel 134] van de Grondwet, die uitgaan van verschillende wetgevers en voor zover het conflict ontstaan is uit hun onderscheiden werkingssfeer;

3° de schending door een wet, een decreet of een in artikel 26*bis* [thans artikel 134] van de Grondwet bedoelde regel van de artikelen 6, 6*bis* en 17 [thans de artikelen 10, 11 en 24] van de Grondwet.

§ 2. Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechtscollege, dan moet dit college het Arbitragehof verzoeken op deze vraag uitspraak te doen.

Het rechtscollege is daartoe echter niet gehouden wanneer de vordering niet ontvankelijk is om procedureredenen die ontleend zijn aan normen die zelf niet het onderwerp uitmaken van het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag.

Het rechtscollege waarvan de beslissing vatbaar is voor, al naar het geval, hoger beroep, verzet, voorziening in cassatie of beroep tot vernietiging bij de Raad van State, is daartoe evenmin gehouden :

1° wanneer het Arbitragehof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag of een beroep met hetzelfde onderwerp;

2° wanneer het rechtscollege meent dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is om uitspraak te doen;

3° wanneer de wet, het decreet of de in artikel 26*bis* [thans artikel 134] van de Grondwet bedoelde regel een regel of een artikel van de Grondwet bedoeld in § 1 klaarblijkelijk niet schendt. »

B.2. Het voormeld artikel 26 van de wet van 6 januari 1989 staat het Hof niet toe te antwoorden op een prejudiciële vraag die ertoe strekt te vernemen of één van zijn arresten overdraagbaar is op een geschil dat voor een rechter is gebracht.

B.3. Uit wat voorafgaat volgt dat het Hof klaarblijkelijk niet bevoegd is om te antwoorden op de eerste prejudiciële vraag.

B.4. In de tweede prejudiciële vraag wordt het Hof ondervraagd over de bestaanbaarheid van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 9 september 1993 « houdende de wijziging [van de Huisvestingscode] voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting » en de uitvoeringsbesluiten ervan met de artikelen 10, 11 en 20 van de Grondwet. Aangezien niet wordt aangegeven welke bepaling of bepalingen van de voormelde ordonnantie de voormelde grondwettelijke bepalingen zouden schenden, maakt de prejudiciële vraag het niet mogelijk te bepalen in welk opzicht of op welke wijze die ordonnantie « een instelling die een functie van openbare dienstverlening vervult, zoals te dezen de coöperatieve vennootschap van huurders en eigenaars C.V.B.A., verbiedt te kunnen afzien van haar hoedanigheid van openbare vastgoedmaatschappij ». In de vraag wordt bovendien niet aangegeven welke categorieën van personen of welke situaties te dezen met elkaar dienen te worden vergeleken.

B.5. Daaruit volgt dat de tweede prejudiciële vraag klaarblijkelijk onontvankelijk is.

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

1. verklaart dat het Hof niet bevoegd is om te antwoorden op de eerste prejudiciële vraag;
2. stelt vast dat de tweede prejudiciële vraag onontvankelijk is.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 25 september 2002.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior